

در حراجی 'می ناردز' در شهر ونکوور کانادا، که در روز ۲۹ خردادماه (۱۹ ژوئن) برگزار شده بود، مجموعه منحصر بفردی از آثار باستانی ایران بفروش رسید.

این مجموعه در حراجی به نام "حراج عتیقه جات بین المللی و هنر آسیایی"، شامل بیش از ۱۴ قطعه از آثار هنری هخامنشی، اشکانی و ساسانی است. این مجموعه گرانبها که چندی از قطعه ها، بویژه پیکره سیمین شاپور دوم منحصر بفرد می باشند، روشن نیست که در چه زمانی از کشور خارج شده اند.

حراجی می ناردز، مدعی می شود که این مجموعه توسط بازماندگان شخصی بنام 'حبیب ثابت' که یک "نیکوکار" ایرانی بوده است بفروش می رسد - و آقای ثابت در سالهای پایانی سده بیستم میلادی در ایران، لندن و نیویورک خریداری شده

بوده است.

به گمان زیاد، 'حبیب ثابت' کوتاه شده "حبیب‌الله ثابت پاسال"^[1] است که در پیش از سال ۱۳۵۷ یکی از بزرگ ترین سرمایه داران در ایران بشمار می رفت و علاقه ویژه ای به گردآوری آثار هنری ایران داشت. اگر چنین باشد، این آثار در زمان شورش ۵۷ از ایران خارج گشته و فروش آنها غیر قانونی و بایستی به ایران و موزه ملی بازگردانده شود. بر اساس قوانین بین المللی، خرید و فروش آثار باستانی که پس از سال ۱۹۷۰ رخ داده و از کشور مبدا خارج شده اند غیر قانونی بوده اگر ثابت نشوند، بایستی به کشور مبدا بازگردانده شوند.^[2] از دیگر آثار مهم ایران که در زمان شورش ۵۷ از کشور خارج گشته بود، مجموعه ی منحصر بفرد آثار باستانی کشورست که توسط شاهپور ————— پهلوی به موزه میهو در ژاپن فروخت.

از سال ۱۳۵۷ بدینسوی، سیل خروج بازمانده های فرهنگی از کشور و فروش آن ها در حراجی های کشورهای غربی و عربی و نیز به مجموعه داران خصوصی به وضعیت فاجعه آمیزی رسیده است. پژوهشهای پروفیسور 'رایین کانیکهام' در دانشگاه بردفورد در انگلستان نشان می دهد که نتیجه و یافته های ۹۰٪ حفاریهای غیرمجاز در ایران، در حراجی های کشورهای غربی بویژه در لندن بفروش می رسند.^[3]

به باور نگارنده دو قطعه از مجموعه بنادرستی هخامنشی (یک ریتون) شناسایی شده اند، ساسانی و و اشکانی می باشند؛ و یکی دیگر از قطعات هخامنشی جعلی بنظر می رسد، که البته تا بررسی نزدیک بروی آنها تشخیص نهایی غیرممکن است.

چون سازمان میراث فرهنگی کشور تاکنون هیچ واکنشی نشان نداده است، کانون پژوهشهای ایران باستان (SOAS-CAIS) هم اکنون سرگرم پیگیری فروش این مجموعه که بی گمان غیر قانونی از کشور خارج شده است می باشد. بازماندگان آقای ثابت بایستی ثابت کنند که این مجموعه "پیش از سال ۱۹۷۰" از ایران خارج شده است، وگرنه فروش آنها غیر قانونی و بایستی به موزه ملی که موزه مادرست، تحویل داده شود..

شاپور سورنپهلو

Shapour Suren-Pahlav

روز آذر از تیرماه ۳۷۵۱ بهدینی

June 27th, 2013

بازبردها [منابع] و فرامودها [توضیحات]:

× - پیوند اینترنتی کوتاه شده به این نگاشته:

1. <http://www.nytimes.com/1990/02/24/obituaries/habib-sabet-is-dead-an-iranian-altruist-and-industrialist-86.html>

2. [Prohibiting and Preventing the Illicit Import, Export, and Transfer of Ownership of Cultural Property - 1970](#)

3. <https://www.cais-soas.com/News/2004/November2004/10-11.htm>